

'Ik keer me niet tegen PVV-stemmers. Ik snáp de mensen die vinden dat hun land onherkenbaar is veranderd. Ik snap die onvrede en die sentimenten, maar dat doet niets af aan mijn kritiek op de PVV en Wilders. Want die partij stookt enkel de onderbuikgevoelens op. Als je pleit voor etnische registratie en kopvoddentaks ben je gewoon gevaarlijk.'

INTERVIEW RAMSEY NASR

In zijn nieuwste dichtbundel schetst hij Nederland 'als een woestijn van vrijheid'. **Dichter en acteur Ramsey Nasr** vindt zichzelf een optimist. 'Ik zie dat mensen op straat soms voorkomender worden, bijna als statement. We zijn ons eigen verval zat.'

Door Sara Berkeljon Foto's Ivo van der Bent

Dichter des Vaderlands (minus PVV)

Ramsey Nasr je bent zelf een facist en ook nog een nep Nederlander. Man flicker op naar je zandbak waar je vandaan komt want vuil zoals jou hebben we hier niet nodig.'

Donderdag verscheen *Mijn nieuwe vaderland. Gedichten van crisis en angst*, een selectie uit gedichten en opiniestukken die Nasr (37) de laatste jaren schreef als Dichter des Vaderlands. Hij neemt duidelijk stelling – tegen het huidige kabinet, tegen Geert Wilders. Op de eerste pagina's van de bundel staat 'een greep uit de fanmail' van het afgelopen jaar. Nasr koos niet de ergste voorbeelden. 'Ik word ook doodgewest, mijn familie wordt voor Hamas uitgemaakt, ik word antisemit genoemd. Ik lees zo vaak dat ik moet oprotten, het land uit.'

'Je went er aan. Er zijn mensen die houden van wat ik schrijf, maar er zijn er ook een héleboel die mij haten.'

Krijg je veel van dit soort fanmail?

'Ook, maar het zijn vooral reacties op Geenstijl en dergelijke. Het riool van Nederland, zeg maar.'

Waarom vinden ze jou bij Geenstijl zo verschrikkelijk?
'Voor veel Geenstijlers is elk idealisme, elke oprechte bevoegenheid verdacht. Je kunt niet zeggen dat Geenstijl een PVV-club is – ze zijn gewoon tegen álles. Alles moet ontmaskerd, kapot. Reaguren is de ultieme vrijheid zonder de minste verantwoording. Natuurlijk werkt een opinie-stuk of gedicht over zaken als onze nationale identiteit of de Nederlandse cultuur als een rode lap op een stier: meneer de kut-Gaza-dichter komt even het vaderland redden, tift toch op man. Het ene moment wordt er gezegd dat kunstenaars uit hun ivoren toren moeten komen, zich moeten bezighouden met de maatschappij. En als je dat vervolgens doet, bijvoorbeeld in opiniestukken, krijg je te horen dat je maar weer gedichtjes moet gaan schrijven.'

'Voor Geenstijlers is elk idealisme verdacht. Ze zijn tegen álles, alles moet kapot'

Dominique Weesie zei, live op televisie tijdens PowNews: ik voel me niet aangesproken, en je bent ook mijn Dichter des Vaderlands.

'Ja, om vervolgens zijn middelvinger op te steken richting de camera. Weet je, in het begin was ik een allemansvriendje, probeerde ik zo veel mogelijk mensen te betrekken. Maar als zo iemand zijn middelvinger naar mij opsteekt, wil ik zijn Dichter des Vaderlands helemaal niet zijn. En dan is het ook nog iemand van een programma waarin anderen uitsluitend worden afgezeked. Als je ziet wat zo'n... eh, hoe heet die journalist, hun sterverslaggever?'

Rutger Castricum.

'Als je ziet wat zo'n Rutger doet... Het gaat nergens, maar dan ook nergens over inhoud. Het is geen journalistiek, het is alleen maar ranzig. Een voorbeeld: Jeroen Pauw vertelde laatst op televisie dat hij tweehonderd vrouwen heeft gehad. Dus ging die Castricum allerlei politici onderwerpen – alleen vrouwen natuurlijk. Jeroen Pauw, erop of eronder? Dan kun je nog zeggen: ha-ha-ha, maar tegen Kathleen Ferrier ging hij nog een stapje verder: is een hele mond vol hē, Jeroen Pauw? Is dat lekker? Heel veel slikken, hē? Gaat het dan helemaal zó?' Nasr beweegt zijn

Ramsey Nasr: 'Ik weet heel goed wat het belang is van een spelletje als Lingo.'

vuist voor z'n mond en maakt kokhalsgeluiden. 'Je ziet Ferrier kijken en denken: ik kan niet weglopen, ik moet hierop reageren. Die politici schijten in hun broek en die Castricum bepaalt wat er gebeurt. Politici kiezen er voor om die ranzigheid over zich heen te laten komen uit angst stemmen te verliezen en om populair over te komen. Daar kan ik niet bij.'

In dat gedicht naar aanleiding waarvan Weesie z'n middelvinger opstak, noem je Geert Wilders een fascist. PVV-stemmers zouden naar aanleiding daarvan kunnen denken: dit is niet mijn Dichter des Vaderlands.

'Dat is zo, maar ik hoef toch niet de mening van alle Nederlanders te delen? Ik keer me niet tegen PVV-stemmers. Ik snáp de mensen die vinden dat hun land onherkenbaar is veranderd. Ik snap die onvrede en die sentimenten, maar dat doet niets af aan mijn kritiek op de PVV en Wilders. Want die partij stookt enkel de onderbuikgevoelens op. Als je pleit voor etnische registratie en kopvoddentaks ben je gewoon gevaarlijk.'

Heb je getwijfeld over het gebruik van het woord fascist? Het kan de aandacht nogal afleiden.

'Jawel, maar het is geen dichterlijke vrijheid. Er zijn argumenten voor. Je hoeft niet meteen aan nazi's of de Tweede Wereldoorlog te denken om te kunnen spreken van een fascistisch gedachtengoed. Wilders partij is autoritair, anti-democratisch, anti-liberaal, ultranationalistisch, wil artikel 1 van de Grondwet schrappen, discrediteert de Nederlandse én internationale rechtspraak en schept een beeld van een zuiver, mythisch Nederlands volk, waarbij een andere groep systematisch tot zandbak wordt verklaard. Volgens het woordenboek kom je dan al snel uit bij de kwalificatie fascist. Punt. Dat is geen demonisering, maar een definiëring.'

Uit deze bundel rijst een bijzonder negatief beeld op van Nederland, als een totaal doorgeslagen, platvloers land, 'een woestijn van vrijheid'.

'Verweesd, denk ik. En bijzonder negatief vind ik het absoluut niet. Ik ben een optimist. Het zijn alleen geen fijne tijden, in geen enkel Europees land.'

Je zou ook kunnen denken: Nasr kijkt neer op de massa.

'Nee, helemaal niet! Totaál niet! Ik kijk nergens op neer. Mijn moeder en mijn lief kijken ook wel eens naar soaps – wat is daar mis mee? Ik weet heel goed wat het belang is van een spelletje als *Lingo*. Het is gewoon fijn om even niet aan ellende of de buitenwereld te hoeven denken.'

Kijk je zelf naar *Lingo*?

'Nee, maar dat wil niet zeggen dat ik erop neerkijk. Er is nu een beweging, gesteund door politiek en media, die dat soort programma's als zaligmakend propageert, die zegt: dát is onze cultuur en de rest is elitair gezeik. In België hoor je nog wel eens een politicus praten over een boek dat hij heeft gelezen. Hoor je